

Foto Nico Spilt

Een stoomlocomotief op het station Geldermalsen.

Treinbeschieting station Geldermalsen op 28 augustus 1944

GELDERMALSEN - Als je nu over het station in Geldermalsen loopt kun je je niet voorstellen dat het tussen 1944-1945 52 keer het doelwit van luchtaanvallen is geweest. Het werd voortdurend door de geallieerden vanuit de lucht in de gaten gehouden. Het was een kruispunt van verbindingen tussen Leerdam-Tiel en Utrecht-'s-Hertogenbosch. Beusichemmer Richard van de Velde kwam een 'vergeten' beschieting op het spoor, traceerde na een lange speurtocht familieleden van deze slachtoffers en tekende hun verhalen op.

door Richard van de Velde

Genoemde treinverbindingen werden door de Duitsers veel benut en er waren daardoor op het stationsterrein veel goederen in loods opgeslagen. Vanaf september 1944 stonden maar liefst tachtig stuks vuurmonden van luchtafweer opgesteld om die te beschermen. In totaal zijn er vijf geallieerde vliegtuigen neergehaald, waarbij vier piloten om het leven kwamen.

Op maandag 28 augustus 1944 om ca. 08.50 uur werden op het station in Geldermalsen de persontreinen met nummers 3149 en 3150 door geallieerde vliegtuigen beschoten.

Trein 3149 vertrok om 6:58 uur uit Dordrecht naar Nijmegen en had van 8:18-8:50 uur een stop in Geldermalsen. Trein 3150 vertrok om 7:08 uur uit Nijmegen naar Dordrecht en hield van 8:18-8:50 uur ook halt in Geldermalsen. De twee treinen op deze zgn. Betuwelijn kruisten elkaar dus op het station in Geldermalsen toen de beschieting plaatsvond.

Uit trein 3149 werd leerling-machinist Cornelis Gerardus Aarts gedood en raakten twee personen

gewond. Uit trein 3150 werd pensionhoudster Johanna Maria Abrahams gedood en raakten zeven reizigers gewond. Beide stoomlocomotieven en bovenleiding raakten defect en urenlang was er geen treinverkeer mogelijk. Wie waren deze vergeten slachtoffers?

Cornelis Gerardus Aarts werd op 2 april 1920 geboren in Roosendaal-Nispen in een gezin met nog vier kinderen. Kees was in 1941 als arbeidscontractant

bij de N.S. in Fijenoord-Rotterdam in dienst getreden en in juli 1943 werd hij bevorderd tot leerling-machinist.

De naam Cornelis Gerardus Aarts staat vermeld op de plaquette in het NS-station van Rotterdam, die is aangebracht ter nagedachtenis aan dertig personeelsleden van de Nederlandse Spoorwegen, die tijdens de bezettingsjaren door oorlogshandelingen zijn omgekomen. Het tweede slachtoffer van deze treinbeschieting was Johanna Ma-

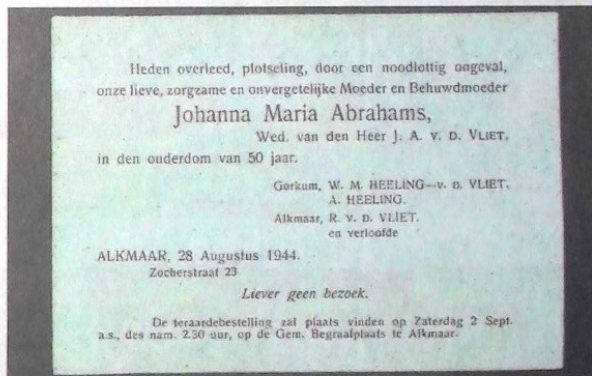
ria Abrahams, die op 16 augustus 1894 in Sassenheim was geboren. Kort na het overlijden van haar moeder trouwde Johanna in 1913 in Heemstede met loonslager Jan Anthonie van der Vliet. Ze verhuisden meteen naar Alkmaar en kregen daar samen twee kinderen: Wilhelmina "Mien" in 1913 en Richard "Ries" in 1920.

Vader Jan overleed op 47-jarige leeftijd in 1939, ten gevolge van de slagersziekte (koudvuur). Om in haar levensbehoefte te voorzien, begon Johanna toen een pension in haar woonhuis in de Zocheerstraat 25 in Alkmaar.

Volgens familieleden ging Johanna op die bewuste 28 augustus 1944 op bezoek bij haar zoon Ries. Die was in de buurt van Geldermalsen ondergedoken, omdat hij als loonslager, vanwege illegaal slachten, problemen had gekregen met de Duitsers. Ook zijn vriendin Bep Post werd gezocht. Zij moest toen ook onderduiken. Samen zijn ze toen in de omgeving van Geldermalsen terecht gekomen.

Johanna had in haar bagage ook spullen die de ondergrondse aan haar had meegegeven voor Richard en Bep. Na de beschieting werden die op een of andere manier wel veiliggesteld door de ondergrondse. Van de Velde: „Ik zou dolgraag willen weten waar het stel zat ondergedoken en wie nog kans gezien heeft dat koffertje uit de trein te pakken.”

Mieke Bruinsma uit Son-Bruegel was 16 jaar op die bewuste dag: „Vergeten ramp, maar niet door mij. Ik zat namelijk in die trein. Mijn twee vriendinnen en ik wilden fruit gaan halen in Beesd in de Betuwe. Wij konden bijna gratis met de trein mee, omdat mijn vader machinist was bij de NS. Flarden van het verhaal staan nog in

De rouwkaart van Johanna Maria Abrahams.

mijn geheugen gegrift. Een man stond voor het raam van het portier van de coupé en schreeuwde: „Er komt een vliegtuig op ons af!” Hij opende de deur van de stilstaande trein en wij vlogen eruit. Ik rende over het perron naar het andere spoor, sprong er vanaf en ging daar liggen. Gelukkig heb ik het overleefd en mijn twee andere reisgenootjes uit Eindhoven ook. Wel werd er toen verteld, dat de machinist omgekomen zou zijn. Het ergste was toen de terugreis;

wij durfden eigenlijk niet meer in een trein te stappen. Thuisgekomen was mijn vader woedend op mijn moeder: Hoe kon zij mij laten gaan? In die tijd werd namelijk alles beschoten wat bewoog. Mijn vader had het als machinist al meermalen meegemaakt.” Mocht u nog over aanvullende informatie beschikken, dan kunt u contact opnemen met Richard van de Velde, 0345-502583 of via zijn website www.oorlogsslachtoffers-gemeentegeldermalsen.nl.

Het station van Geldermalsen.